

Большевістскöй партіялөн VII-öd (Апрельскöй) Всероссийскöй конференція

20 во саын, 1917-öd во са май 7-öd (апрель 24-öd) лунö Петроградн вогсис большевістскöй партіялөн Центральнöй Комитетөн чукörtм VII-öd (Апрельскöй) Всероссийскöй конференція. Аслас историческöй шубм-яснас сійö индс пролетарскöй революція победао туј вылын выл веха.

Конференція чукörtчс вывти сложнöй историческöй обстановкын. Февральскöй буржуазно-демократическöй революція победа бöрын странаын лоис двојевластїе: буржуазїялөн власт—Временнöй правїтельство да рабочöйяслөн да крестаналөн власт—Сöветяс. Колö вöлі сетны переживајтан кадсылы донјалом да индыны социалистическöй переворот дастом вылö тышлыс конкретнöй план.

Большевістскöй партіяос событїеясөн ез вöв судома раслохö. Большевікјас, кодјас вöлі дагысöмаос самофержавїе вылын победа вöсна тышкасан став исторїяон, кодјас вооружитчöмаос ленинскöй велöдöмөн, öтик странаын социализм победа позанлун ылыс, пролетариат диктатура ылыс, буржуазно-демократическöй революція социалистическöй революція перерастајтöм ылыс есканаа ориентїрујтчсны историческöй выл условїеясын. Большевікјас ЦК-лөн бјуро, кодї возглавляјтчс Молотов Јортөн, февральскöй буржуазно-демократическöй революція медвогза лунјасанжö ердöдалс Временнöй правїтельствоыс империалистическöй полїтика да чуксалс рабочöй классöс Сöветяс, кыз народлыс революционнöй власт органјас развївајтöм да јонмöдöмö. Мартын воис Ылысса Сїбирскöй ссылкаыс Сталин Јорт. Сылөн воымыс кутїс зев ыжыд тöдчанлун партїялы. Сталин Јортлөн „рабочöй да салдатскöй депутатјаслөн сöветяс ылыс“, „роч революція победа условїеяс ылыс“ медвогза статїясыс-жö вескыда сывтöдїсны вопрос сöветјасöс јонмöдöм да развївајтöм ылыс, пролетариатöс вооружитöм да рабочöй гвардїя лöсöдöм ылыс. Пролетарскöй революція победа вöсна тышкасан туј, кодöс индöма Сталин Јортөн, зöннас лöвалс ленинскöй индöдјаскöд, кодјасöс вöлі сетöма „Письма из далека“ гїжöдын, кöт ескö Сталин Јорт і ез-на нöшта тöд тајö ленинскöй индöдјасöс.

Сталин Јорт есканаа да топыда матыстс партїяос ленинскöй позїція дїнö. Колö вöлі обобшїтны большевістскöй партїялыс став боевöй опытсö, да вылö обстановка условїеясын кодöс лöсöдöма двојевластїеон, индыны тышлыс конкретнöй тујјас. Тајö вöлі вывти бура пöртöма олöмö Ленинөн Россияд сыбн воан мöд лунас-жö знаменїтöй „Апрельскöй тезисјасын“. Тыврвыјö гöгбрвоана да тырлунөн Ленин петкöдлїс партїялы да массајаслы, мыј революціялөн медвогза ета-

пыс помагис, сы вöсна, мыј вöлі разрешитöма быд революціялыс подула вопрос—власт ылыс вопрос.

„Россияын текущöй кадлөн аслыспöдлослун,—вїсталис Ленин „Апрельскöй тезисјасын“,—ем революція первојја етапан, кодї пролетариатлөн тырмытöм сознательност да организованност вöсна сетис власт буржуазїялы,—мöд сїјö этапö вужöм, кодї должен сетны властсö пролетариат да крестанстволөн мед гöл слöдїяс кїјасö“. (Ленин, том XX, стр. 88).

Большевікјаслөн Петроградскöй конференція вылын, кодї вöлі регыд Ленин воим бöрын, „Апрельскöй тезисјасöс вöлі примїтöма јона унжык гöлöсөн. Колö вöлі öнї бостны мненије став странајасса большевістскöй организаціяјаслыс, медым быдман революція да улысса партїйнöй организаціяјас практическöй уж опыт вылын прöверитны бостом курсылыс вескыдлунсö, закрепитны став партїя авторитетөн революція выл этапын тышлыс программа, стратегїя да тактика. Та могыс і вöлі чукörtöма РСДРП-лыс VII (Апрельскöй) Всероссийскöй конференція.

Апрельскöй Всероссийскöй конференція вöлі большевістскöй партїя исторїяын первојја конференціяон, кодї чукörtчс легальнöйа. Конференція вылö чукörtчс став ленинскöй боевöй корта, кодї вöлі уна војас кежлö мöд-мöд костас торјалöма ссылкајасөн, турмајасөн, катаргаон. Ставыс конференція вылын присутствуйтс 133 делегат рещажушчöй гöлöсөн да 18 совещательнöйон, кодјас представляјтсны большевістскöй партїялыс 80 сурс организованнöй шленöс.

Аслас тöдчанлун сертыс большевістскöй партїя исторїяын Апрельскöй Всероссийскöй конференція кутö сещöм-жö места, кызї партїялөн сїезд јона кывкутана историческöй моментын. Конференціясö востис Владимир Ілїч женидїк вступительнöй речөн. Конференція ужлөн центральнöй пунктјасөн вöліны Ленинлөн доклад текущöй момент куза (војна да Временнöй правїтельство) да аграрнöй вопрос куза да Сталинлөн доклад национальнöй вопрос куза.

Ленин сетис тыврвыјö анализ историческöй обстановкылы, кодї лоис февральскöй буржуазно-демократическöй революція победа бöрын да префелнöй стöчлунөн опрефелїтис событїејаслыс возö вылö направленијесö. Революціялөн медвогза этапыс помагис, сы вöсна, мыј царөн возглавляјтöм помещїкјаскрепосьникјас кїјасыс власт вужїс мöд класс кїјасö—буржуазїя да помещїкјас класс кїјасö, кодјас кöзаянїчйтöны буржуазнöй ногөн. Буржуазїя, кодї воис власт бердö, должөн вöлі разрешитны кујим мог, кодјасöс сывтöдöма ре-

волюціяон: помавны империалистическöй војна, сетны крестаналы му да петкöдны странаос хожаственнöй разрухаыс. Тајö могјас пїсыс нїдтїкöс буржуазїя разрешитны ез вермы. Сысы-на унжык, буржуазїя ез кöс-ны разрешитны революціялыс тајö подувја могјас пїсыс нїдтїкöс. „...Кушöмöнö могјасыс революционнöй пролетариатлөн?— јуалїс Ленин большевікјас Апрельскöй конференція вылын да вочавїтїс:—социалистјас став рассужденијаслөн главнöй тырмытöмторјыс да главнöй бшыбкаыс сыын, мыј вопросыс сывтöдсö вывти обшчöйа—социализмö вужöм. А öд колö сорнїтны конкретнöй шагјас да мерајас ылыс. Öтикјас на пїсыс кїмöмаос, мöдјас нöшта абун. Öнї мї переживајтам переходнöй кад. Мї јавö выдвинїтїм формајас, кодјас озмунны буржуазнöй государствојас формајас вылö: рабочöй да салдатскöй депутатјаслөн сöветјас—ташöм форма государстволөн, кодї нїдтїк государствоын абу і ез вöв... Р. да С.д.-лөн Сöветјас долженöс бостны власт не обычнöй буржуазнöй республика лöсöдöм вылö лїбö вескыда социализмö вужöм вылö... Најö долженöс бостны власт сы вылö, медым вöчны медвогза конкретнöй шагјас сїјö вужöм кежлас, кодјас сöс позö дај колö вöчны“. (Ленин, 20-öd том 250 л.б.).

Сöветјас öтутвїтсны рабочöй классыс да ужалыс крестаналыс унжыксö. Но Сöветјас вескöдлöмас суйсїсны соглашательскöй партїяјас—меньшевікјас да есерјас, кодјас сетисны быдсама пöлöс öтсöг буржуазїя да помещїкјас Временнöй правїтельствоыс. Большевістскöй партїялөн могыс вöлі сыын, медым рабочöйяс да крестана паскыд массајас возын ердöдавны Временнöй правїтельствоыс империалистическöй самсö, ердöдны меньшевікјас да есерјас полїтикалыс предательскöй сушчностсö, завојутны Сöветјасын унжыксö да быднөгөн јонмöдны најöс, кызї революционнöй народ властлыс органјасöс.

„Став власт Сöветјаслы“—со луныслөн лозунг, кодöс выдвинїтöма Ленинөн. Сы вылö, медым Сöветјас вермїсны паскавны да јонмыны, најö должөнöс вöліны пырыстöм-пыр кырмавны демократическöй мир, конфїскујтны помещїчеј му, инвентар да сетны најöс крестанстволөн ужалыс массајаслы, нудны банкјас, гырыс трестїрованнöй предпрїятїејас национальїрујтöм. Тајөн і вöліны Россияд локтан социалистическöйа переустроїтöм дїнö медвогза восковјасөн, кодјас ылыс вїставлїс Ленин. „Сöветјас-кö кöсјоны бостны власт, то сöмын ташöм целјас вылö. Сегса сїјöс нїнöмла налы бостныс. Вопросыс сулалö тақ: лїбö тајö сöветјасöс возö паскöдны, лїбö најö куласны беславнöй смертөн, кызї вöлі Па-

рижскöй Коммуна дырїі. Колö-кö буржуазнöй республика, то сїјöс вермасны вöчны і кадетјас“. (Ленин, 20-öd том, 251 л.б.).

Пролетарскöй социалистическöй революція вылö курс предполагајтö і классöвöй вынјас вылног сывтöдöм. Карса да сїктса буржуазїялы паныд сывтны вермїс сöмын пролетариат гöл крестанствокöд ітöдны шöркода олысјас нејтралїзація дырїі. Секи-жö шöркода олыслөн нејтралїзаціяыс гöгöрвосылїс сїјö смыслын, мыј колö „заставитны сїјöс не мешајтны революціялы, а позö-кö, то і корны öтсöг сы боксан“. (Исторїя гражданскöй војны“, I-ј том, 178 л. б.).

Конференція вылын Ленинлы паныд выступїтисны вескыдыввса да „шугавывса“ капїтулантјас—Камењев, Рыков, Зїновјев, Пятаков, кодјасöс ердöдöма öнї, кыз народлыс врагјасöс да фашистскöй агентјасöс. Буржуазно-демократическöй революціяыс социалистическöйö перерастајтан ленинскöй планлы најö зїлїсны воча сывтöдны Россия незрелост ылыс меньшевізмлыс кореннöй тезис. Камењев лыстлїс цїнїчнöйа вїставны, мыј ленинскöй план—утопїя, мыј сїјö тујана сöмын јевропаса странајаслы. Сїјö повöдлїс партїяос гїбелөн, сїјö-кö мунас Ленин бöрса. Камењевлы öтсалїс мöд предатель—Зїновјев, утверждајтöмөн, мыј „мї вермам кутны курс сöмын всемирнöй революція вылö“, мыј роч революція „международнöй пролетариат öтсöгтöг сїöма пораженїе вылö“. А социализмлөн враг Рыков, нöшта јонжыка развїзнöйа клеветајтїс, бытö Россия-а пролетариат сулалö обывательскöй уровень вылын да оз сылы прїнадлежит социалистическöй революція вöчöмын возмöстчöм.

Ленин став чорыдлуннас ердöдїс капїтулантјаслыс текущöй полїтическöй кад да революція выл этапын партїялыс могјас донјалöмын меньшевістскöй позїціяјасöс. Сїјö петкöдлїс нöшта і нöшта öтчыд, мыј Россияын ем тыдалана став колана условїејас социалистическöй революція победа вылö. Вїчысны социалистическöй революція рывывылын да сы нїм радї öткажитчыны Россияын сїјöс дастöмыс—сїккö ичменајтны рабочöй классы. Ленинкöд öтщöщ оппортунистјаскöд да революція предательјаскöд решительнöй тыш нудїс Сталин Јорт. „Правдаын“ јöзöдöм статїясын да конференція вылын выступленијејасын Сталин Јорт послеовательнöйа дорїс революціяын ленинскöй вїз.

Конференція аслас јона унжык лыднас öтсöгласөн примїтис текущöй кад донјалöм ылыс, војна да временнöй правїтельство дїнö отношенїе ылыс став ленинскöй резолюціяјасöс.

Аграрнöй вопрос куза докладын Ленин индїс, мыј

революція паскöдöм тыврвыјö подтвердїтис крестаналыс помещїчеј мујас да государствоын став му национальїрујтöм ылыс большевістскöй лозунгјаслыс вескыдлунсö. Партїя должен ердöдны Временнöй правїтельствоыс полїтика да меньшевікјаслыс да есерјаслыс соглашательство, кодјас сознательнöйа нужöдны земелнöй вопрос разрешитöм. Крестанајас асныс долженöс пырыстöм-пыр нудны помещїчеј мујас мырddöм.

Гöл крестаналыс классöвöй интересјас обеспечитöм могыс да помещїкјаслы-капїталїстјаслы паныд тышö најöс активнöйа кыскöм могыс Владимир Ілїч вöзїс котыртны пырыстöм-пыр быдлаын бедняккöй да батрацкöй депутатјаслыс сöветјас лїбö крестанскöй депутатјас обшчöй сöветјасын фракціяјас. Сїктса пролетаријаслы да полупролетаријаслы колö вöлі воöдчыны быд помещїчеј ичмениеыс тырмыднїя крепыд образцовöй овмöс лöсöдöмö.

Ленинөн сетом предложениесö конференція зöннас ошкїс. Сїјö предложениесыс петкöдлїсны ужалыс крестанство паскыд массајаслыс збыл настроенїејасöс.

Национальнöй вопрос куза докладөн выступїтис Сталин Јорт. Абу-случајнö, мыј шук Сталинлы большевікјас партїялөн ЦК поручїтис вöчны тајö докладсö. Нöшта империалистическöй војна војасса возвылас-на öтщöщ Ленинкöд, Сталин Јорт разработајтис большевістскöй марксистскöй национальнöй полїтикалыс подувјас да ердöдїс социал-шовїнистскöй збыл вылас буржуазнöй теорїяјас австријскöй социал-демократјаслыс—Бундлыс, кавказскöй да роч меньшевікјаслыс.

Конференція вывса докладын Сталин Јорт ердöдїс национальнöй гнотлыс классöвöй вужјасöс да формајасöс, кодї (гнотыс) нудссылїс царїзмөн да сылы смена вылö буржуазїялөн воим Временнöй правїтельствоон. Роч буржуазїяон нарїтöм национальностјасöс грабитöм да насїлїе полїтикалы, кодöс дорїсны меньшевікјас да есерјас, Сталин Јорт воча сывтöдїс торјöдчöмöз самоопределеније вылö народјас саын права прїзнајтöмлыс большевістскöй марксистско-национальнöй полїтика, народјаслы автономїя öблегчїтöм, кодјас (народјасыс) колöны сїјö государство префелјасын, национальнöй меньшїнствојаслы торја законјас лöсöдöм, кодјас гарантїрујтöны налы свободнöйа развївајтчöм.

Национальнöй вопрос куза Сталинлөн доклад да Ленинлөн реч основнöй положенијејасы паныд выступїтис Пятаков, кодї лої бöрвылас партїялы да рöфїналы предательөн. Сїјö зїлїс кöвјавны партїялы Россияса

(Помö вїздö 4 лїстбокыс)

Ленин—Сталин партия знамя улын (П О М)

ботниқас слаб политическөй квалификациян пөлујтчөны народлөн врагјас, вредителјас, јапоно-германскөй троцкистскөй агентјас, кодјас кутчысөны фјавольскөй ухшшренијесө, медым вөчны ушшерб мијан рөдианалы, сјө хожајственнөй да обороннөй вынөрлы.

Ем сөмын нач өтк ту мијан печатлыс бөрө колчөмсө бырөдөмлы. Сјөс индөма ВКП(б) ЦК Пленум шуысын, Сталин јорт докладын да заключителнөй кывјын. Сјө туј—большевизмн овладејтөм. Тани ключ став могјаслыс өкмыс дасөдсө решитөмлы, кодјас сулалөны мијан печат вөзын.

СССР-лөн печат быдмис тигантскөй вынө. 9 сурс дорыс унжык газет лөсө мијан странаын. Сталинскөй Конституција, кодј гарантјрутө став ужалыс јөзлы печатлыс збыл свобода, обеспечивајтө материалнотехническөй база быд печатнөй органлы, фелөыс, сјөкө, советскөй журналистјас сајын. Најө долженөс Ленинөн да Сталинөн лөсөдөм „Правда“ славнөй традицияјас бөрсамунөмөн, вөчны газетлыс быд номер јосөн, пышкөс боксаыс идејно-насышченнөјөн, доходчивөјөн, увлекателнөјөн форма сертыс.

ВКП(б) ЦК ескө, мы

„Правда“ кутас і воө вылын нуны Маркслыс—Енгелслыс—Ленинлыс знамя, партијнөй да непартијнөй большевикјаслыс миллионнөй массајасөс котыртөмөн, налы да мијан рөдинас став ужалыс јөзлы большевизмн овладејтны отсалөмөн, најөс народ врагјаслы паныд решителнөја тышкасан туј куза,—коммунизм победа вөсна нүдөдөмөн“.

Мијан партија Централнөй Комитетлөн тајө чөлөмалан кывјасыс пыртөны выл вынјас печатса став работниқас сөлөмјасө, кыпөдөны најөс выл великопелнөй фелөјас вылө. Тајө кывјасыс, кыці туј индалан козув, кутасны јарјугыда өззыны мијан победоноснөй туј вылын. Ассыныс став вынјасыс, ассыныс став енергјанысө, ассыныс став талантјасө советскөй прессаса работниқаслөн уна лыда армия, уна миллион рабкор да селкор сетасыс сјө могјасө олөмө пөртөм вылө, кодјасөс сувтөдөма партијаөн да правителствөдн.

Ленин—Сталин партија непобедимөй знамя улын, ВКП(б) Централнөй Комитет да Сталин јорт вескөдлөм улын,—воө, коммунизм выл вермөмјасө!

(„Правда“ газетлөн мај 5-өд лунса передөвөј).

Радејтө ассыс ужсө

Комсомолка дорөнина ужалө Шыладорын избачын таво јанвар төлысөан.

Сјө воөмсаыс лыддысан керкалөн ужыс төдчөмөнја бурмис. Сјө бура котыртис массөвөј уж. Лыддысан керка ужалө план серти, кодөс дорөнина вөчө быд төлыс кешлө. Клубын ужалөны сылан, јөктан да драматическөй кружокјас. Быд нефелын кыкыс овлө спектаклјас, либө вечер самөдејателності. Читалнаын рытјасын нүдөсөны беседајас да газетјас гораа лыддысөм. Быд төлыс пын өтчөд петө стөнө өшөдан газет.

Бура котыртис комсомольцајас, томјөз да колхозницајас костын массөвөј уж. На пөвсын дорөнина пөлујтчө ыжыд авторитөтөн.

Өнө дорөнинаөс бөрјисны комсоргөн да первичнөй организацијалөн уж бурмөмыс пырыс-пыр тыдовтис. Сјө регуларнөја нүдөдө комсомольскөй собранијесө да политшколајас. Отсалө пионервожатөјлы.

Дорөнина јорт ассыс ужсө радејтө.

Дорөнина јортлы өнө озков личөдчыны да заводтөм фелөсө колө нөшта чорөнджыка да последователнөја нүдөны, пөртны лыддысан керкаөс збылвылө культурнөй центрө.

Торлопов.

Мујас вывсаыс јуөрјас

Белых гөрөмын лунса норма тыртө 214,3 прөцент вылө

* Лөзымса Кујбышев нима колхоз мај 5-өд лун кешлө гөрөма 39,41 гектар, сы пыс көдөма шөбди 2,43 гектар вылө, ид—6,42 гектар вылө, зөр 12,76 гектар вылө, аңкыш—1 гектар вылө.

Гөрөма ежа—0,67 гектар.

Јона омөла мунө мујас вылө кујөд петкөдөм. Петкөдөма сөмын 2173 док кујөд—либө колана динө жын мындаыс.

* Госкаса Красин нима колхозын гөрөма 31,8 гектар му, көдөма зөр 18,8 гектар вылө.

Буфонныј нима колхозын гөрөма 28,96 гектар му, көдөма сы пыс—зөр 20,5 гектар вылө, ид—0,86 гектар вылө да 3,6 гектар вылө аңкыш.

* Палса „Первој пјатилетка“ колхозын ставсө гөрөма 41,33 гектар, сы пыс көдөма 4 гектар вылө шөбди, 11,65 гектар ид да зөр 15,31 гектар вылө.

Гөрөмын стахановкајас—Афанасја Василјевна Белых луннас гөрө 0,75 гектар—лунса норма тыртө 214,3

прөцент вылө. сарја Јегөрөвна Прокушева—гөрө 0,6 гектар, либө лунса нормасө тыртө 171,4 прөцент вылө. Варвара Ілјина Размыслова—гөрө 0,62 гектар—177,1 прөцент, Наталја Алексеевна Торлопова гөрө 0,61 гектар—174,3 прөч. Тајөјаслөн гөрөмын качествөыс медвылын.

Г.

„Ким“ колхозын (Вылгорт сиктөсөвет) гөрөма 38 гектар, көдөма 32 гектар ид, 2 гектар шөбди да 1,3 гектар аңкыш.

Колхозын унжык колхозниқасыс оз ужавны. 3-өд №-ра бригадаын 30 сәјө овмөс, но колхознөй уж-вылө петавлө сөмын 2—3 морт. Колхозниқас костын некушөм массово-разјаснителнөй уж оз мун, ударниқасөс колхоз правленіје оз төд. Прогульщикјаскөд кос абу котыртөма. Н. С. Чеусовлөн, А. Ј. Сивковлөн нөтө трудоөен-на абу. Колхозса бригадирлыс щөктөмсө оз кывзыны.

Шомысов.

Гөрөма 58 гектар му

Мај 7-өд лун кешлө „Гөрд Партизан“ колхозын (Вылгорт сиктөсөвет) гөрөма 58 гектар му, көдөма 20,2 гектар ид, 16 гектар зөр, 6 гектар шөбди да 2,8 гектар аңкыш. Гөрөм-көдөмын медвоцан мунө 5-өд №-ра бригада, көзісны 13 гектар. Бригадирлыс Киселов Ів. Грөг.

Башарина Љубовја Георгіевна гөрөмын быдлун тыртө лунса нормасө 180 прөцент вылө, Оплеснын Павел Иванович (65 арөса) гөрөмын быд лун тыртө лунса нормасө 175—180 прөцент. Оплеснын Василј Афанасјевич кін көзіс 2 гек-

тар вылө либө 135 прөцент лунса норма серти.

Медбөрын кыссө 3 мөд №-ра бригада, бригадирлыс Власов, најө 10 лунөн гөрісны сөмын 5 гектар му. Тајө бригадаыс колхозниқас ужвылө петөны сөрөн, јонжыкасө надејтчөны тракторөн гөрөм вылө. Колхозниқас Кузпелев Грөгориј Василјевич да Власова Анна Георгіевна колхознөй ужвылыс пышјалөны, гөріг-көзігөн ужвылө ез на петавны.

Колхозын социалистическөй ордјысөм абу котыртөма.

Шомысов.

Пөртны олөмө көсјысөмјас

Тувсов гөра-көца вылө петтөз „Гөрд армия“ колхозын (Палса/сөвет)вөлі бригадирјаслөн совещаније.

Бригадирјас сорнитисны тувсов гөра-көца бура да регыдја кадөн нүдөдө јылыс да агромеропријатјесө лунөдөм јылыс. Совещаније вылын шуисны котыртны бригадајас костын социалистическөй ордјысөм. Бригадирјас көсјысөны:

Наыс культурајас көзөм помавны 8 лунөн.

Наыс культурајас нөтө не көзны кујөдавтөм мујас вылө.

Быд бригадалы көзны радөвөј көзан машинаөн 10 гектарыс не ешажык, јаровизирүјтны еша вылө 100 пуд картупель да 1 центнер наыс культурајас, чукөртны 125 пуд дорыс не ешажык пөјим.

Уж вылө петны 5 час асылын. Быд бригадаө лөсөдны почота пөв да быд

лун пасјавны сетчө бура ужалысјасөс.

Тајөс олөмө пөртөм вылө чукөстісны социалистическөй ордјысөм вылө „1-ј пјатилетка“ колхозса бригадирјасөс да колхозниқасөс.

Колхозса јуралыс Размыслов І. С.

Бригадирјас: Јесов д. А., Размыслов С. д., Размыслов І. В., Размыслов А. П. да Размыслов М. Н.

Редакцијасын: Талун кешлө „Гөрд армия“ колхозса бригадирјас Размысловјас да Јесов шөцө і колхозса јуралыс Размыслов ассыныс көсјысөмынөсө вунөдөмаөс. Көца первоја лунсаыс оз пөртны олөмө ассыныс көсјысөмсө. Пөјим чукөртөма мај 5-өд лун кешлө 14 прөцент мында, кујөд петкөдөма 59,5 прөцент мында. Ставсө гөрөма 32,05 гектар, көдөма ид—8,36 гектар, зөр—12,37 гектар.

Надејтчам, мы „Гөрд армия“ колхозса бригадирјас да колхозниқас вескөдасын вөчөм өшыбкасө да збылыс бөстчасны сталинскөй ыжыд урожај вөсна социалистическөй ордјысөмө.

Кылөдчөмын перелом өнөз-на оз тыдав

Сыктывдин вөрпромхоз пафта поснө јујасыс вөр кылөдчөмын положенијесө колө талунөз тревоженөјөн. Унжык јујасын-на мол нырыс абу воөма устјесө. Весіг абу-на помалөма катшшөјас вылыс каткасө. Но тајө омөла тревожитө вөрпромхозса вескөдлысјасөс.

Со некымын фактјас. Кылтым јуын (Пажра вөрпункт) мол бөжыс устјесө 49 километра сајын. Мол вөтлөмын ужалө сөмын 62 морт.

Кылтым ју устјесын, Сыктыв ју вылас, вөрпунктса јуралыс І. Г. Безносиков вөлі вөчөма пурјасөм вылө крук, но вөчөдөма омөла, охрана абу сувтөдөма да крукыс орөма, 3 сурс кубометр сәјө вөр пышөма Сыктыв ју вылө. Вөр кывтөмыс мыжајасөс вөрпромхоз коліс мыжыдытөг.

Лөм јуын 2930 кубометр вөр катајтөм. Мол ныр устјесө 33 километр сајын-на. 146 морт пыдди ужалө сөмын 57 морт. Мажа сиктөсөветулыс 40 морт пыдди ужалө сөмын 25, Госкаыс 80 морт пыдди ужалө 25 морт да Вылгорттыс 26 морт пыдди ужалө 7. Тајө сиктөсөветјас улыс кылөдчысјас Лөмјусыс пышјисны гортаныс 72 морт. Вөрпромхозса фиректорөс вежыс Тырын Лөмјын олөма 2 нефел сәјө, но јөзөс уж вылө закре-

питөм могыс нинөм абу вөчөма.

Јурымка јуын колө-на катајтны 5 сурс кубометр вөр. Мол нырыс устјесө 18 километр сајын, 170 морт пыдди ужалө сөмын 99 морт. Вөр космөм ыжыд угроза улын, но вөрпункт (Шешуков) нө Пал сиктөсөвет (Белых) некушөм мера оз примитны, медым петкөдны ужвын јујылө катка вылө да мол вөтлыны. Тани саботажниқаскөд либералниқатөны. Парторганизація (парторг Ушакова) зикөз вешөма кылөдчан ужјас вылө ужвын котыртан фелөыс, мыјөн сетөны повод Палын аңтисөветскөй јөзлы орөдны кылөдчөм.

Вөјим ју вылө колө-на катајтны 14,5 сурс кбм. вөр. Ужалө 300 морт пыдди сөмын 40 морт. Вөрпромхоз мөдөдлөма кылөдчөм котыртны отсөг вылө Кірушевөс, кодј 3 нефел чөж „отсөсис“ Вөјим ју вылын, но век-жө вәјөдіс вөрсө космөм вылө. Өнө Кірушевөс Парнев мөдөдіс нөшта кывкунанажык участөкө—Јурым јуө началькөн.

Пөжөг ју куза колө-на катајтны 10 сурс кубометр. 252 морт пыдди ужалө сөмын 123 морт. Потолыцын, Ворөнин, Полугрудов, Шуктомов, Ал. Вас. Полугрудов да Пономарев јортјаслөн бригадајас бөстлісны аккорднө кылөдны вөр ыжыд

да Ічет Леч јујас куза, но налыс замөчателнөй зачинсө вөрпунктса вескөдлысјас ез шымыртны колана выманіејөн, коланы најөс ас кешаныс, лөзісны ас визув вылө, мыјөн вәјөдісны вөрсө косман угроза улө.

Вөрпромхозлыс вөркылөдөмөн беспөчнөја вескөдлөмсө висталө нөшта і сјө фактыс, мыј вөрпромхозса фиректор Парнев апрел 1-д лунө вөрпунктјасө мөдөдөма приказ, көнө щөктөма выработкалыс норма сөдтыны 30 прөцент вылө, а уждон колны важсө. Апрель 24-өд лунө мөдөдө мөдөдіс приказ, ужалан нормаяс да расценкајас колны колөм вөсөсө. Мај 5-өд лунө мөдөдө којмөд пөлөс приказ, көнө щөктысөсө быд ассортимент куза уждонсө да ужалан нормасө торјөдны. Тајөн Парнев зүгө вөрпунктса вескөдлысјасөс уждон арталөмсө, а кылөдчысјас оз төдны унаө воө лунса уждоныс.

Вөрпунктса вескөдлысјас сјө-жө і вөрпромхоз стахановскөй уж котыртөмыс сулалөны бокин, оз төдны кымын да кодјас кылөдчан уж вылын стахановецјас. Парнев быдлун јуасө статистик Ісаковлыс кодјас ордјысөны, емөс абу стахановецјас, но Ісаков Парнев мында-жө төдө.

Вөрпромхозлыс кылөдчөмөн вескөдлөмсө колө решителнөја перестроитны.

